

Benzodiazepinen geven meer kans op Alzheimer

Aan het rijtje bijwerkingen in de bijsluiter van benzodiazepinen, zoals slaperigheid, duizeligheid, verwardheid en verhoogd valrisico, kan er nog eentje worden toegevoegd. Het lijkt er namelijk op dat patiënten die langdurig benzodiazepinen gebruiken, een verhoogde kans hebben op de ziekte van Alzheimer.

Franse en Canadese onderzoekers deden een case-controleonderzoek naar de relatie tussen gebruik van benzodiazepinen en de ziekte van Alzheimer. Zij vergeleken hiervoor het benzodiazepinegebruik van bijna 1800 patiënten met de ziekte van Alzheimer, 5 jaar voorafgaand aan de diagnose, met een

op leeftijd en geslacht gematchte controlegroep van ongeveer 8000 personen uit de algemene bevolking. Personen \geq 65 jaar die de afgelopen 5 jaar benzodiazepinen hadden gebruikt, bleken 51% meer kans te hebben op de ziekte.

Bij gebruikers die minder dan 90 dagen gebruik hadden, werd geen verhoogd risico vastgesteld; bij 3 tot 6 maanden was dit risico met 32% verhoogd en bij langer dan 6 maanden met 84%. Deze risicotoename viel niet te verklaren door angst, depressie of slaapproblemen. Kortwerkende middelen gaven een risicotoename van 43%, voor langwerkende middelen was dit 70%. Bij een geschatte prevalentie van de ziekte van Alzheimer van 6% onder personen \geq 55 jaar, betekent dit dat één op de 30 mensen die langer dan 3 maanden benzodiazepinen gebruikt, de ziekte van Alzheimer krijgt!

Benzodiazepinen kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan de behandeling van angststoornissen en voorbijgaande slaapproblemen. Onderzoek naar bijwerkingen van medicijnen is vaak moeilijk te interpreteren. Desalniettemin mogen we op grond van dit onderzoek aannemen dat er een significant verband is tussen het gebruik van benzodiazepinen en het optreden van de ziekte van Alzheimer. Mede dankzij dit onderzoek heeft het langer dan 3 maanden voorschrijven van deze middelen er een extra contra-indicatie bij gekregen. ■

Bèr Pleumeekers

Billioti de Gage S, et al. Benzodiazepine use and risk of Alzheimer's disease: case-control study. BMJ 2014;349:g5205.

Salbutamol niet effectief bij bronchiolitis

Bronchiolitis is een virale infectie van de lagere luchtwegen die vooral voorkomt bij kinderen onder de 2 jaar. Soms zijn ze zo ziek dat een opname noodzakelijk is. Bij minder zieke kinderen is symptomatische behandeling te overwegen. De kinderen presenteren zich vaak met kortademigheid, een piepend verlengd expirium en crepitaties. Hoewel de symptomatologie sterk lijkt op een astma-aanval, heeft verneveling van salbutamol geen effect op de klachten.

Een onlangs verschenen update van een Cochrane-review over de behandeling van bronchiolitis met bronchodilatoren includeerde 30 trials met in totaal

1992 kinderen. Tien onderzoeken hadden betrekking op patiënten die niet opgenomen waren in een ziekenhuis. Ziekenhuisopname was uiteindelijk noodzakelijk in ruim 12% van de gevallen. Het gebruik van salbutamol had hierop geen effect en evenmin op de duur van de opname. Salbutamol had ook geen statistisch significant effect op de zuurstofsaturatie en het klinisch beeld verbeterde niet sneller onder invloed van salbutamol inhalaties. Bij de patiëntjes die dit middel toegediend kregen, werden wel bijwerkingen geregistreerd. De meestvoorkomende waren tachycardie en tremoren.

De auteurs concluderen op basis van deze systematische review dat bronchodilatoren als salbutamol niet van nut zijn bij de behandeling van kinderen met een bronchiolitis. Omdat de symptomatologie makkelijk te verwarren is

met die van een astma-aanval, valt een eenmalige proefbehandeling met salbutamolverneveling te overwegen. Bij duidelijke verbetering van het klinisch beeld wordt de diagnose astma waarschijnlijker en bij het uitblijven van enig effect kan van verdere behandeling met een bronchodilatator worden afgezien. Echter, bij jonge kinderen onder de 2 maanden blijft opletten geboden en is opname veelal toch noodzakelijk als er sprake is van risicofactoren die het optreden van apneu of respiratoire insufficiëntie waarschijnlijk maken. ■

Bèr Pleumeekers

Gadomski AM, et al. Bronchodilators for bronchiolitis. Cochrane Database Syst Rev 2014;6:CD001266.pub4.